

VILTVÅRDSPLAN

för

Värmdö-Evlinge Fastighetsägareförening (Föreningen)

Fastställd av styrelsen den 22 april 2026

Version 1.0

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	FÖRENINGENS MARKINNEHAV	3
2	ANSVAR OCH ORGANISATION BETRÄFFANDE VILTVÅRD	3
3	VILTSITUATIONEN.....	3
4	VILTVÅRDARES UPPDRAG	3
5	VILTVÅRDSMÅL	4

1 FÖRENINGENS MARKINNEHAV

Evlinge är från början ett sommarstugeområde från 1950-talet. All mark och allt vatten inom Evlinge tomtområde som inte är privat tomtmark ägs av Föreningen (området). Ytan uppgår till cirka 140 hektar och omfattar bland annat en fotbollsplan, en "midsommaräng", sex bryggor, ett båtvarv, två badstränder, en badholme samt två andra holmar. Det finns också partier med skog.

2 ANSVAR OCH ORGANISATION BETRÄFFANDE VILTVÅRD

Anledningen till att det ska bedrivas viltvård på Föreningens mark är det markägaransvar som åligger markägaren enligt 4 § jaktlagen (1987:259). Detta ansvar innebär att allt vilt ska vårdas i syfte att bevara arter samt främja en lämplig utveckling av viltstammarna. I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder, sörja för att viltet får skydd och stöd samt att anpassa jakten efter tillgången på vilt. Jaktligt är området klassat som tätbebyggt område, varför de som jagar ska ha ett personligt skottlossningstillstånd utfärdat av polisen, jägarexamen, statligt jaktkort och för viltslaget godkänt vapen med licens. Vid jakt efter klövvilt ska en tränad eftersökshund finnas tillgänglig och vid sjöfågeljakt en apporterande hund. Vid jakt bör främst hagelvapen användas, då för att undvika olyckor med minimala kulfång och rikoschetter. På vissa områden med bra kulfång är dock jakt med kulvapen möjlig. Är man fler som jagar ska alltid ansvarig jaktledare utses.

3 VILTSITUATIONEN

Viltstammarna i området är normala för mellanskärgården. Rådjur, dovhjort och älg dominerar, men stammen varierar från år till år av olika anledningar. Under vinter och tidig vår tillbringar de mycket tid i villatradgårdarna där födotillgången är bättre. På senare år har dovhjorten ökat.

Fälthare, räv och grävling förekommer, även bäver har observerats. Fågellivet är rikt och många av landets arter är representerade.

4 VILTVÅRDARES UPPDRAG

Vid viltolyckor ska man kontakta 112 och i förlängningen avgör polisen hur situationen ska hanteras.

Viltvårdaruppdraget ställer krav på kompetens och omdöme. Viltvårdaren bör ha god lokalkännedom, ha erforderliga skjutvapen, tillstånd och utbildning enligt ovan. Viltvårdaren har i uppdrag att förverkliga Föreningens fastställda viltvårdsmål och tillse att Föreningen fullgör sina skyldigheter på området. Exempel på konkreta uppgifter är att fånga in och avliva skabbrävar, begränsa antalet rådjur, dovhjortar och älg som uppehåller sig vid villafastigheter, men också att handha kontakt med eftersöksjägare hos polisen, dokumentera incidenter och iakttagelser samt att rapportera till Föreningens styrelse. Viltvårdaren ska vidare besvara frågor från allmänheten och vid behov hänvisa till Föreningens styrelse. Utsedda viltvårdare ska kontaktas vid iakttagelser om skadat vilt eller sjukt vilt.

5 VILTVÅRDSMÅL

På Föreningens markinnehav ska det finnas en livskraftig fauna i balans präglad av biologisk mångfald som hyser plats för en stor variation av arter och individer. Med hänsyn till viltvårduppdragets karaktär och det rörliga friluftslivet och allmänhetens säkerhet, är Föreningens marker inte lämpliga att arrendera ut för kommersiell jakt. Styrelsen och viltvårdaren ska kontinuerligt sträva efter förbättringar i den egna verksamheten med särskilt fokus på:

- Att bevara och arbeta fram så naturliga, artrika och livskraftiga viltpopulationer som markens förutsättningar medger med extra fokus på särskilt utsatta arter samt nyckelarter som kan bidra till en förbättrad situation för andra arter.
- Att all viltvård ska ske på ett för allmänheten tryggt och säkert sätt.
- Att minska antalet viltolyckor på Saltarövägen och inom området
- Att öka förståelsen från allmänheten om betydelsen av Föreningens viltvårdsarbete.

För att uppnå viltvårdsmålen ska ett antal förutsättningar beaktas i skötseln av naturmarker där det är möjligt. Vid röjning av sly av asp och sälg, ska en del klippas ned i knähöjd och sparas som vinterbete till rådjur. En del unga granar ska kapas i brösthöjd och få utvecklas fritt i syfte att ge skydd året runt för många arter. De djurarter som nedan är listade betraktas normalt sett inte som skadedjur, utan som vilt som bidrar till biologisk mångfald samt ett förhöjt upplevelsevärde för dem som vistas i naturen. Dessa arter ska därför förvaltas hållbart och anpassas genom viltvårdsåtgärder till lämpliga nivåer. Arter som funnits i området, men som de senaste årtiondena sjunkit till nästan obefintliga nivåer eller helt försvunnit, är bland annat fasan och skogshare. Nedan anges målen för förvaltningen:

Art	Mål	Status juni 2024	Förvaltningsåtgärd
Rådjur	Livskraftig stam/rimlig nivå	Uppfyllt	Selektiv avskjutning vid överskridet mål
Älg	Inget bestånd	Tillfälliga besök	Ingen åtgärd nu men vid störningar ansöks om avskjutningslicens hos Länsstyrelsen
Dovhjort	Minimalt bestånd	Minst ett tiotal hondjur i området	Selektiv avskjutning snarast
Fälthare	Livskraftig stam	Få djur	Förbättring av livsbetingelser
Grävling	Ingen orsak till olägenhet	Uppfyllt	Fällfångst vid olägenhet
Räv	Livskraftig stam	Få djur	Ingen avskjutning utom vid skabbsmitta
Lo	Ingen orsak till olägenhet	Sällsynta besök	Ingen åtgärd
Bäver	Inget bestånd	Finns av och till i området	Ingen generell åtgärd men avskjutning när de dämmer upp eller faller träd på ett sätt som utgör fara
Vildsvin	Inget bestånd	Finns i närområdet	Ingen åtgärd nu men annars avskjutning med åteljakt
Mård	Ingen orsak till olägenhet	Finns inte i området	Ingen åtgärd

Mink	Inget bestånd	Finns inte i området	Ingen åtgärd
Utter	Livskraftig stam	Finns inte i området	Ingen åtgärd
Gäss	orsakar viss olägenhet	På gränsen till för många men varierar mellan åren	Avskjutning vid större olägenhet då ska kanadagäss skjutas i första hand
Andfåglar	Så många arter som möjligt	För få individer	Om möjligt så förbättra livsbetingelserna. Överväg skrak/knipholkar
Skarv	Inget bestånd	För många häckande	Tillåt skydds jakt på vår mark och vatten i den utsträckning Fiskeguiderna eller någon annan kan få skydds jaktstillstånd
Igelkott	Livskraftig stam	Finns i Kopparmora	Om möjligt förbättra livsbetingelserna
Fasan	Livskraftig stam	Finns flera "revir" i området	Ingen åtgärd

6 REVISIONSHISTORIK

Version	Beslutsdatum styrelse	Uppdatering	Namn
0.9	2025-11-12	Första version för samverkan inom föreningen	Thomas Karlsson
1.0	2026-04-22	Slutlig fastställd version efter remissrunda	Thomas Karlsson